Tasavvuf, Bilinç, Ruh Kavramı veya Felsefi Bakış Açısıyla

1. Tasavvuf Açısından

*Tasavvuf, insanı **beden–nefs–ruh–hakikat** katmanlarıyla ele alır.*

a) Beden

- *Maddi ve geçicidir.*
- *Nörolojik yapı bu düzeyle ilişkilidir.*

b) Nefs

- *Duygular, arzular, korkular, benlik algısı.*
- *Psikolojinin büyük ölçüde temas ettiği alandır.*
- *Terbiye edilmesi gerekir (nefs-i emmare → nefs-i mutmainne).*

c) Ruh

- *İlahi kaynaktan gelen, değişmeyen öz.*
- *Hastalanmaz; yalnızca **perdelenir**.*
- *Ruh, bilinçten daha derin bir varlık katmanıdır.*

d) Hakikat

- *“Ben” duygusunun çözüldüğü, tevhid bilincinin hâkim olduğu düzey.*

Tasavvufa göre temel sorun:

İnsanın ruhunu nefs ve beden gürültüsüyle karıştırması.

2. Bilinç Kavramı (Tasavvuf + Modern Yaklaşım)

Modern bilimde bilinç:

- *Beynin ürettiği farkındalık durumu olarak tanımlanır.*
- *Zaman, benlik, algı ve karar süreçlerini kapsar.*

Tasavvufta bilinç:

- ***Şuur**, **idrak**, **marifet** kavramlarıyla ifade edilir.*
- *Bilinç, ruhun kendisi değil; **ruhun aynadaki yansımasıdır**.*

Bu bağlamda:

- *Düşünce → geçicidir*
- *Duygu → dalgalıdır*
- *Bilinç → derinleşebilir*
- *Ruh → sabittir*

3. Ruh Kavramı

Tasavvufta ruh:

- *“O, Rabbimin emrindendir.” (İsrâ 85)*
- *Tanımı yapılmaz, **tecrübe edilir**.*
- *Doğmaz, ölmez; bedene misafir olur.*

Felsefede ruh:

- ***Platon:** Ruh ezelidir, bedenle sınırlanır.*
- ***Aristoteles:** Ruh, bedenin formudur.*
- ***Descartes:** Ruh ve beden ayrı tözlerdir (dualizm).*

Modern bilim:

- *Ruh kavramını ölçemediği için metodolojik olarak dışarıda bırakır.*
- *Bunun yokluk değil, **ölçüm sınırı** olduğunu kabul eder.*

4. Felsefi Perspektif

a) Materyalist yaklaşım:

- Bilinç = beyin ürünü
- Ruh kavramı reddedilir veya sembolik kabul edilir.

b) Dualist yaklaşım:

- Zihin/ruh ve beden ayrı gerçekliklerdir.
- Birbirleriyle etkileşim içindedir.

c) Tasavvufi ontoloji:

- Beden → araç
- Zihin → perde
- Ruh → hakikat
- Benlik → vehim

Tasavvuf, “ruhu anlamayı” değil, **ruhla yaşamayı** hedefler.

5. Disiplinlerin Derinlik Karşılaştırması

Düzey	***Ele alan disiplin***
Beden	*Nöroloji*
Zihin / Nefs	*Psikoloji*
Bilinç	*Felsefe, nörobilim*
Ruh	*Tasavvuf*
Hakikat	*İrfan*

6. Sonuç (Özet)

- ***Nöroloji:*** *Beynin işleyişini açıklar*
- ***Psikoloji:*** *Nefsin tepkilerini düzenler*
- ***Felsefe:*** *Anlamı sorgular*
- ***Tasavvuf:*** *Perdeyi kaldırmayı amaçlar*

Tasavvufi bakışa göre asıl iyileşme:

Beyni düzeltmekle değil, ***kalbi arındırmakla*** *gerçekleşir.*

Yazar: *Dilaver Kızak*
Sorumlu Yazar: *Dilaver Kızak*
E-posta: *dilaverkizak@gmail.com*
GSM: *+90 532 528 01 53*

Bu makale daha önce herhangi bir yerde yayınlanmamıştır.